Punainen Risti
Röda Korset

LAUSUNTO

1.2.2019

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle

SUOMEN PUNAISEN RISTIN LAUSUNTO

Asia: **HE 93/2018 vp** Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi julkisista rekrytointipalveluista ja osaamisen kehittämispalveluista, alueiden kehittämisen ja kasvupalvelujen rahoittamisesta, yksityisistä työnvälityspalveluista sekä taloudelliseen toimintaan myönnettävän tuen yleisestä edellytyksistä annetun lain 1 ja 2 § muuttamisesta

Suomen Punainen Risti kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esityksestä laeksi julkisista rekrytointipalveluista. Lausumme erityisesti vaikeasti työllistettävien ihmisten ja heidän kanssaan työskentelevien organisaatioiden näkökulmasta.

Kontti-kierrätystavarataloketju on yksi järjestösektorin suurimmista palkkatuetusti työllistävistä toimijoista ja työllistämispalveluiden tarjoajista. Vuosittain Konteissa solmitaan n. 900 työsuhdetta, joihin liittyy palkkatuki. Tämän lisäksi Konteissa työskentelee työkokeilijoita, kuntouttavassa työtoiminnassa olevia sekä työssäoppijoita. Vuoden 2018 aikana noin 1400 eri henkilöä osallistui Kontin toimintaan. Muissa kuin palkkatuetussa työsuhteessa olevien henkilöiden määrä on koko ajan kasvanut, vaikka tehtyjen työtuntien määrä on pysynyt samana. Tämä on tehnyt työstämme yhä haastavampaa, sillä ohjaushaasteet ovat yhä monimuotoisemmat ja kaupan tulee kuitenkin toimia, jotta voimme tarjota järkeviä työtehtäviä.

Kasvupalvelu-uudistus on keskittynyt palvelujen järjestämis- ja tuottamisvastuiden uudelleen määrittelyyn ja kasvupalvelumarkkinoiden luomiseen palvelutarjoajille. Uusia mielenkiintoisia avauksia on ilmassa myös vaikeasti työllistyville suunniteltujen palvelujen osalta. Viime aikoina on kuitenkin vahvistunut viesti siitä, että vaikka erilaisten ohjauspalvelujen tarjoajia olisikin markkinoille tulossa lisää, niin paikkoja, joissa ohjausta voisi saada työnteon yhteydessä, on entistä vähemmän kiristyneen rahoituksen vuoksi. Erityisesti vaikeasti työllistyvät ihmiset hyötyvät työskentelyyn liitetystä ohjauksesta, koska samalla voidaan tarjota tukea heidän terveytensä ja hyvinvointinsa vahvistamiseksi. On iso asia päästä osaksi työyhteisöä. Lisäksi luotettava arvio jatkopalvelun tarpeesta on helpompi tehdä havainnointina työyhteisössä. Tässä on yhä tilaus yleishyödyllisten yhdistyksien tekemälle työllistämiselle ja sen arvo tulisi nähdä laajemmin yhteiskuntaa vahvistavana tekijänä. Yleishyödyllisten yhdistysten mahdollisuus toimia palvelun tarjoajana tulee varmistaa myös tulevassa kasvupalvelumarkkinassa esimerkiksi siten, että hankinnat neuvottelumenettelyllä osana monialaista yhteispalvelua ja/tai allianssimallia ovat aito vaihtoehto.

Suomen Punainen Risti, Keskustoimisto
Tehtaankatu 1 a, 00140 Helsinki, PL 168, 00141 Helsinki
Puhelin 020 701 2000 Faksi 020 701 2310

Finlands Röda Kors, Centralbyrån
Fabriksgatan 1 a, 00140 Helsingfors, PB 168, 00141 Helsingfors
Telefon 020 701 2000 Telefax 020 701 2310

Y-tunnus / FO-nummer 0116988-7

punainenristi.fi
rodakorset.fi

Suomen Punainen Risti kuuluu Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun yhdistysten kansainväliseen liittoon.

Finlands Röda Kors hör till Internationella rödakors- och rödahalvmånefederationen.

Punainen Risti
Röda Korset

LAUSUNTO

1.2.2019

Käsiteltävänä oleva lakiesitys on kokonaisuudessaan luonteeltaan mahdollistava, joten se mahdollistaa myös hyvin erilaiset käytännöt eri puolella maata. **Suomen Punainen Risti toivoo, että lainsäädännöllä ja/tai muuten vahvalla ohjauksella varmistettaisiin samankaltaisessa tilanteessa olevien työllistymistä edistävää palvelua tarvitsevien henkilöiden tasavertaiset mahdollisuudet edes minimitasoisesti.**

Kasvupalvelulainsäädännössä on otettu kantaa työkokeilun tarjoamiseen osana palveluntarjoajan tuotevalikoimaa, mutta palkkatuetun työn tarjoamisesta ei ole säädetty mitään palveluntarjoajien osalta. Rahoitukseen liittyvässä lainsäädännössä on yleishyödyllisille yhdistyksille kirjattu mahdollisuus saada 100%:sta tukea, kuten aikaisemminkin. **Suomen Punainen Risti ehdottaa, että tämä ns. yhdistyspalkkatuki sidotaan siihen, että palkkatukea saava henkilö saa myös työllistymisvalmiuksien parantumiseen liittyvää ohjausta työnteon ohella.** Tämä ohjaus olisi katsottava osaamisen kehittämispalveluksi (muu palvelu), joten se myös on maakunnan järjestettävä, käytännössä ostopalveluna. Tämä vahvistaisi 100%:n palkkatuella yhdistyksiin työllistämisen asemaa osana kasvupalveluja ja yhtenäistäisi käytäntöjä. Jollei yhdistyksille mahdollistettua 100%:n palkkatuen käyttöä mitenkään säädellä, on mahdollisuus, tällä tuella työllistettävät ovat hyvin erilaisessa asemassa ja toisaalta myös se, että yhdistyksiltä edellytetään kovin erilaisia toimia vastineeksi työntekijöiden ohjauksesta. Erillinen selvitys järjestöjen asemasta kasvupalvelu-uudistuksesta olisi tarpeellinen jatkotyöskentelyn pohjaksi.

Työsuhteessa tehtävä työ on muita toimintamuotoja täsmällisemmin säänneltyä sekä vastuut ja velvollisuudet puolin ja toisin ovat selkeämmät. Myös työllistetyille on huomattavasti motivoivampaa saada palkkaa tehdystä työstä kulukorvaukseen verrattuna. **Suomen Punainen Risti pitää tärkeänä, että vaikeasti työllistyville on tarjolla palkkatuettuja, työsuhteisia työpaikkoja, joissa he voivat parantaa valmiuksia työllistyä ja olemaan hyödyllinen osa yhteiskuntaa.**

Kasvupalvelu-uudistuksen odotus on jo kuluneena neljänä vuotena vähentänyt yhdistystoimijoiden kiinnostusta työllistämispalveluihin jatkuvan epävarmuuden johdosta. TE-toimistojen mahdollisuudet kehittämiseen ja yhteistyöhön kolmannen sektorin kanssa ovat olleet hyvin rajalliset, joten vielä useampi yhdistystoimija olisi todennäköisesti lopettanut, ellei toimintaan liittyisi vahva arvopohjainen valinta. **Suomen Punainen Risti on yhä huolissaan siitä, että muutosvaiheen aikana suurimmat kärsijät ovat heikoimmassa asemassa olevat työnhakijat,** koska hallinnon rajalliset resurssit sitoutuvat muutoksen suunnitteluun ja läpivientiin eikä mahdollisuuksia kasvokkain tehtävään asiakaspalveluun ole, vaikka sitä tavoitteissa kuinka korostetaan.

Kristiina Kumpula
pääsihteeri

Suomen Punainen Risti, Keskustoimisto
Tehtaankatu 1 a, 00140 Helsinki, PL 168, 00141 Helsinki
Puhelin 020 701 2000 Faksi 020 701 2310

Finlands Röda Kors, Centralbyrån
Fabriksgatan 1 a, 00140 Helsingfors, PB 168, 00141 Helsingfors
Telefon 020 701 2000 Telefax 020 701 2310

Y-tunnus / FO-nummer 0116988-7

punainenristi.fi
rodakorset.fi

Suomen Punainen Risti kuuluu Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun yhdistysten kansainväliseen liittoon.

Finlands Röda Kors hör till Internationella rödakors- och rödahalvmånefederationen.